

HARPIKS WW

Revisjonsdato: 22.05.2012

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA**1.1 Produktidentifikator**

Kjemikaliets navn	HARPIKS WW
Kjemisk navn	Kolofonium
EC-nr	232-475-7
CAS-nr	8050-09-7
Indeks-nr	650-015-00-7
Reach nr	01-2119480418-32-0012
Deklarasjons-nr	041536
Erstatter sikkerhetsdatablad fra	20.04.2011

1.2 Relevante identifiserte anvendelser for stoffet eller blandingen, samt anvendelser som frarådes

Anvendelse	Maling og Lakk/Kjem.tekn.bruk
------------	-------------------------------

1.3 Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Produsent, importør	PERMAKEM A/S Postboks 225 1471 Lørenskog Norge Telefon: 67979600 Fax: 67979601
E-post	office@permakem.no
Internett	www.permakem.no
Utarbeidet av	Security Consult
Omsetter	PERMAKEM A/S Postboks 225 1471 Lørenskog Norge Telefon: 67979600 Fax: 67979601

1.4 Nødtelefon

Ambulanse: 113
Brann: 110
Politiet: 112
Giftinformasjonen: 22 59 13 00.

2. VIKTIGSTE FAREMOMENTER**2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen**

Klassifisering i henhold til 1272/2008 (CLP)	Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt (Skin Sens 1).
--	--

2.2 Merkningselementer

Piktogram

Varselord	Advarsel
Faresetninger	H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.

SIKKERHETSATABLAD

HARPIKS WW

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 22.05.2012

Sikkerhetssetninger	P261 Unngå innånding av støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler. P272 Tilsølte arbeidsklær må ikke fjernes fra arbeidsplassen. P280 Benytt vernehansker /verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm. P302 + P352 VED HUDKONTAKT: Vask med mye såpe og vann. P333 + P313 Ved hudirritasjon eller utslett: Søk legehjelp. P363 Tilsølte klær må vaskes før de brukes på nytt. P501 Innhold/holder leveres til godkjent mottakssted.
----------------------------	--

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til 67/548/EEC og 1999/45/EC Irriterende

2.2 Merkningselementer

Faresymboler

IRRITENDING

R-setninger R-43 Kan gi allergi ved hudkontakt.

S-setninger S-22 Unngå innånding av støv.
S-36/37 Bruk egnede verneklær og vernehansker.

2.3 Andre farer Støv i øynene kan gi mekanisk irritasjon.

3. STOFFBLANDINGERS SAMMENSETNING OG STOFFENES KLASSIFISERING

3.2 Blandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering etter forordning		Vekt-%
		67/548/EEC, 1999/45/EC	1272/2008 (CLP)	
kolofonium	EC NR: 232-475-7 CAS NR: 8050-09-7 INDEX NR: 650-015-00-7	Xi R43	Skin Sens. 1 H317	90-100

Tegnforklaring R-setningenes fullstendige ordlyd finnes i seksjon 16. Tx=Meget Giftig, T=Giftig, C=Etsende, Xn=Helseskadelig, Xi=Irriterende, IK=Ikke klassifiseringspliktig, E=Eksplodiv, O=Oksyderende, Fx=Ekstremt brannfarlig, F=Meget brannfarlig, N=Miljøskadelig.
Forklaring til relevante fare- og risikosetninger finnes i seksjon 16.

Ingredienskommentarer R og H-setningene nevnt i punkt 3 er listet opp i punkt 16 med fullstendig tekst.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding	Frisk luft. Skyll munnen med vann. Drikk vann eller melk. Fjern vedkommende fra eksponeringskilden. Sørg for frisk luft. Ved åndedrettsnød gis oksygen. Kontakt lege.
Hudkontakt	Vask med såpe og vann. Fjern tilsølte klær og fortsett vaskingen. Ved kontakt med smeltet produkt: Dra ikke bort harpiksen. Behandles som brannskade.
Øyekontakt	Skyll straks med mye vann i minimum 15 minutter (hold øyenlokk utbrettet, ta av eventuelle kontaktlinser). Oppsøk lege ved skadesymptomer.
Svelging	Skyll med vann. BREKNINGER MÅ IKKE FREMKALLES. Hold vedkommende i ro. Oppsøk lege ved skadesymptomer.
Medisinsk informasjon	Ingen spesielle opplysninger. Om nødvendig kontakt Giftinformasjonssentralen Tlf 22 59 13 00.
Helsekontroll	Symptomatisk behandling.
4.2 Viktigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede	Kan gi allergi ved hudkontakt. Kan gi mekanisk irritasjon ved øyekontakt. Se punkt 11 for ytterligere informasjon om symptomer og virkninger.
4.3 Angivelse av om øyeblikkelig legehjelp og særlig behandling er nødvendig	Irriterende. Ved tvil eller ved vedvarende symptomer- søk legehjelp. Påse at medisinsk personell er informert om det aktuelle materialet, og at de tar nødvendige forholdsregler for å beskytte seg selv.
Annen informasjon	Vask og skyll med vann.

5. TILTAK VED BRANNSLUKKING

SIKKERHETSATABLAD

HARPIKS WW

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 22.05.2012

5.1 Slukningsmidler

Passende slukningsmidler Vanntåke, skum, CO2 og Pulver.

Uegnede slukningsmidler Ingen spesielle advarsler.

5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Ikke brannfarlig, men brennbar. Ved sterk støvende håndtering evt. risiko for støveksplasjon.

5.3 Råd til

brannbekjempningspersonale

Bruk åndedrettsbeskyttelse ved slukking av brann.

Annen informasjon

Flytt beholdere fra brannstedet hvis det er mulig uten risiko.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1 Personlige

sikkerhetsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprosedyrer

Bruk det anbefalte beskyttelsesutstyret. Unngå kontakt med hud og øyne samt innånding av støv.

6.2 Miljøbeskyttelsestiltak

Forhindre utslipp til avløp, vassdrag o.l.

6.3 Metoder og utstyr til

inndemning og opprensning

Feies opp. Spyl etter med vann.

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Se avsnitt 13 for viderebehandling av avfall.

7. HÅNDTERING OG OPPBEVARING

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

Unngå innånding av støv. Unngå kontakt med huden og øynene. Mekanisk ventilasjon eller punktavsug kan behøves. Mulighet for øyeskylling skal finnes.

7.2 Forhold for sikker oppbevaring, herunder eventuell uforenlighet

Lagres tørt, kjølig og i godt lukket emballasje. Lagres adskilt fra antenneskilder - røyking forbudt.

Spesielle egenskaper og farer

Kan gi allergi ved hudkontakt.

7.3 Særlige anvendelser

Maling og lakk. Ytterligere informasjon om bruksområder er tilgjengelige hos importør/producent.

Annen informasjon

Tom ikke rengjort emballasje skal behandles som om den er full.

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1 Kontrollparametre

Administrativ norm anmerkning

Informasjonen under er opplysninger fra produsent.

Endpoint-specific DNEL values for Rosin: Worker:

	Local	Systemic
Dermal	NC	25 mg/kg bw/day
Inhalation	NC	176.32 mg/m ³

Endpoint-specific DNEL values for Rosin: General Population

	Local	Systemic
Oral	NC	15 mg/kg bw/day
Dermal	NC	15 mg/kg bw/day
Inhalation	NC	52.174 mg/m ³

(NC = not calculated)

PNEC:

PNEC aqua (freshwater): 0.005 mg/L

PNEC aqua (marine water): 0.0005 mg/L

PNEC aqua (intermittent releases)

PNEC sediment (freshwater): 108 mg/kg sediment dw

PNEC sediment (marine water): 10.8 mg/kg sediment dw

PNEC soil: 21.4 mg/kg soil dw

PNEC STP: 1000 mg/L

8.2 Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Arbeidsforhold tilrettelegges slik at direkte kontakt unngås. Unngå støvutvikling ved håndtering. Sørg for god ventilasjon.

Åndedrettsvern

Bruk åndedrettsvern ved støvutvikling.

Øyevern

Beskytt øynene ved sprut/støvføre. Bruk vernebriller.

Håndvern

Bruk arbeidshansker av passende materiale ved arbeid med stoffet. Hansketypen må være av motstandsdyktig materiale og man bør søke råd hos hanske leverandøren.

SIKKERHETSDATABLAD

HARPIKS WW

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 22.05.2012

Annet hudvern enn håndvern	Bruk egnede verneklær etter behov.
Annen informasjon	Hold arbeidstøy adskilt. Unngå kontakt med øyne, hud og klær. Vask hender før pauser og ved arbeidets slutt. Unngå innånding av støv.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form	Fast, glassaktig i klumper
Farge	Gyllen gul/brun
Lukt	lukter kvae
Smeltepunkt	66,5- 93,4°C
Kokepunkt	Dekomponerer før koking.
Flammepunkt	ca. 200 °C
Damptrykk	400 Pa ved 124,5 °C
Tetthet	1,034 g/cm ³
Løslighet	f.eks. aromatiske og klorerte hydrokarboner
Løselighet i vann	Ikke løselig
9.2 Andre opplysninger	Harpiks er et UVCB produkt og har en log Kow fra 3.0 til 6.2

10. STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	Ingen spesielle opplysninger.
10.2 Kjemisk stabilitet	Produktet er stabilt under normale forhold. Varen mykner ved ca. 75 °C, men kan omkrystalliseres.
10.3 Risiko for farlige reaksjoner	Ved normal bruk er det ingen risiko for farlige reaksjoner.
10.4 Forhold som skal unngås	Unngå direkte sollys over lengre tid.
10.5 Materialer som skal unngås	Unngå kontakt med oksiderende produkter.
10.6 Farlige nedbrytningsprodukter	Formaldehyd, aceton, metanol, aldehydes, carbon dioxide, carbon monoxide, methane, ethane og syrer.

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger

Innånding	Kan gi irritasjon og hoste i luftveiene. Ved oppvarming avgis sterk røyk som virker irriterende på luftveiene og lungene.
Hudkontakt	Langvarig og gjentatt kontakt kan forårsake allergisk eksem. Harpiksen inneholder også mindre mengder terpentin som kan tas opp gjennom huden og som også er allergifremkallende.
Øyekontakt	Støv i øynene kan forårsake irritasjon.
Svelging	Lite sannsynlig. Som ved innånding.
Akutte og kroniske skadevirkninger	Unngå gjentatt eksponering.
Allergi	Kan forårsake allergi ved hudkontakt.
Mutagenitet	Ingen spesielle opplysninger
Kreft	Stoffet er ikke oppført på kreftlisten.
Reproduksjon	Ingen spesielle opplysninger.
Annen toksikologisk informasjon	Inhalasjonstest rotte, 6 timer på spaltingsprodukt gav ingen døde. Kontakt med luft og lys øker sensibiliseringspotensiale hos harpiksen.
Annen informasjon	Uspesifisert: Oral: LD50: 2800 mg/kg bw (rotte) LD50: > 1000 — < 2000 mg/kg (Marsvin) (1956) rat (Sprague-Dawley) male/female oral: gavage LD50: > 5000 - < 10000 mg/kg LD50: > 7500 - < 10000 mg/kg. DERMAL: rat (Sprague-Dawley) male/female Coverage: porous gauze dressings OECD Guideline 402 (Acute Dermal Toxicity) EU Method B.3 (Acute Toxicity (Dermal)) LD50: > 2000 mg/kg. LD50: > 2000 mg/kg.

SIKKERHETSATABLAD

HARPIKS WW

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 22.05.2012

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Toksisitet	Abetiensyre: LC50 Søvlaks, 96h : 0,4 mg/l LC50 Hoppekreps, 96 timer : 6,2 g/l Palastric Acid.: LC50 Regnbueørret juvenil resp. adult, 96 timer : 0,32 mg/l resp. 0,55 mg
12.2 Persistens og nedbrytelighet	Brytes ned langsomt i mark og vannmiljø. Harpiks er ikke biologisk nedbrytbart.
12.3 Bioakkumulerings- potensiale	Bioakkumulerbar i vannmiljø log Pow > 3. (log Pow for Abietinsyre og Palustricsyre 5,7-7,4).
12.4 Mobilitet i jord	Ikke vannløselig.
12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	Ikke aktuelt, basert på tilgjengelige data.
12.6 Andre skadevirkninger	Giftig for vannorganismer. Kan allerede ved lave konsentrasjoner føre til dødelighet eller frogiftning av fisk og vannorganismer.
Annen informasjon	Harpiks er ikke merkepliktig som miljøfarlig.

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder	
Avfallsgrupper	Avtal avfallsdisponering med kommuneing./miljøsjet/KLIF. Konf.forskriftene vedrørende avfallsgruppe. Emnet omfattes av bestemmelsene om farlig avfall. Se avfallsforskriften av 01.06.04.
Emballasje	Tom ikke rengjort emballasje behandles på samme måte som produktet.
Annen informasjon	Fei opp og lever godkjent mottaksted.

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

14.1 UN-nummer	
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	
14.3 Transportfareklasse(r)	
14.4 Emballasjegruppe	
14.5 Miljøfarer	Se punkt 12.
14.6 Særskilte forsiktighetsregler	Unngå kontakt med hud og øyne. Unngå innånding av støv.
14.7 Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden	Ikke aktuelt.
Annen informasjon	Ikke klassifisert som farlig gods etter ADR/RID.

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

15.1 Særlige bestemmelser/ særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhet, helse og miljø	Administrative normer (2007-2010). (Stofflisten (2005) Regulation (EC) No 1272/2008 Annex VI Table 3.1). Produktforskriften. Prioritetsliste/Unntaksliste. Produsent/importør. Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier (2003). Forskrift om farlig avfall (2004). ADR/RID-vegtransport av farlig gods (2011). I henhold til forordning: ECNo 1272/2008 (CLP).
15.2 Kjemikaliesikkerhets- vurdering	Eksponeringsscenario er under utarbeidelse. (eSDS).
Annen informasjon	Opplysningene støtter seg til dagens kjennskaper og erfaringer. Sikkerhetsdatabladet beskriver produkter med henblikk på sikkerhetskrav.

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Relevante fare- og risikosestninger angitt i seksjon 3	H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon. R-43 Kan gi allergi ved hudkontakt.
Henvisninger til viktig litteratur og datakilder	Administrative normer (2007-2010). (Stofflisten (2005) Regulation (EC) No 1272/2008 Annex VI Table 3.1). Produktforskriften. Prioritetsliste/Unntaksliste. Produsent/importør. Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier (2003). Forskrift om farlig avfall (2004). ADR/RID-vegtransport av farlig gods (2011). I henhold til forordning: ECNo 1272/2008 (CLP).
Brukerens anmerkninger	Ovenstående informasjon bygger på leverandørens opplysninger og litteratur.
Første gang utgitt	26.02.1998
Utskriftsdato	22.05.2012

Databladet er utarbeidet med Sensor-chemdoc 8.1d lisensert til Permakem AS

SIKKERHETSATABLAD

HARPIKS WW

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 22.05.2012

Annen informasjon

Databladet er laget etter vår nåværende kunnskap, norsk regelverk og produsentens opplysninger. Forhold som dukker opp som skyldes manglende opplysninger til oss, er utenfor vår kontroll og må svares for av produsenten. Da brukerens arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjon gitt i dette HMS-datablad blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det formål det er beregnet for og i henhold til spesifiserte instruksjoner. Opplysningene gjelder kun for det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i noen form for bearbeidelse. Opplysningene skal ikke anses som en garanti eller kvalitetsspesifikasjon.

Reach nr.: Registreringsnummeret er ikke tilgjengelig for dette produktet eller bruken av dette er unntatt i henhold til §2 i forordning (EU) nr. 1907/2006 om REACH, årlige volum i tonn krever ikke registrering eller registreringen er forutsatt for en senere registreringsdato.

Pre-registrering:

Det bekreftes at alle registreringspliktige substanser i dette produktet er Pre-registrert i henhold til ECHA.

Det er foretatt endringer i følgende punkter siden siste revisjon:

Sikkerhetsdatabladets utsende og punkter er endret med tanke på REACH/CLP. Det er derfor endringer i alle punkter siden siste revisjon.

--- SIKKERHETSATABLAD i henhold til EU direktiv 67/548/EEC, 1999/45/EC og 453/2010 of 20 May 2010 ---